

Gyűrűs karvalyt Schenk Henrik gyűrűzte 1940 január 25-dikén Stari Vrbason. Szívvelyes üdvözlettel

Vönöczky Schenk Jakab
Vönöczky Schenk Jakab
igazgató

Schenk Jakab nevére gyakran hivatkozunk, munkásságát számos publikáció méltatja, de még nincs olyan emlékhely, ahol szobra előtt is fejet hajthatunk. Ezért tervezzük, hogy Schenk Jakab emlékére és tiszteletére 2020-ban mellszobrot állítunk a Jókai kertben. (Budapest XII. kerület).

A szobor elkészítésének és felállításának költségeit adománygyűjtéssel kívánjuk előteremteni.

Ha fontosnak tartja a hazai természetvédelem kiemelkedő alakjának emlékeztetét, várjuk a mellszobor elkészítésének és felállításának költségeire a pénzadományát a következő számlaszámra.

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Számlaszám: 11712004-20249829

Közlemény: Schenk Jakab 2020

Köszönjük támogatását!

További információ:

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Madárgyűrűzési Központ
www.mme.hu/schenk-jakab
E-mail: karcza.zsolt@mme.hu

**VÖNÖCZKY
SCHENK JAKAB**

(1876 – 1945)

A Madártani Intézet egykori igazgatója,
a magyar ornitológia és természetvédelem kiváló alakja,
a hazai madárgyűrűzés megszervezője.

Schenk Jakab (Óverbász, 1876. június 2. – Kőszeg, 1945. február 22.) rendkívüli érdemeket szerzett élete és munkássága során. Nem csupán a madarak megfigyelésével, védelmével, kutatásával foglalkozott, hanem tudományos alapokra helyezve azt, megalapozta a jelenleg is folyó madárvonulás-kutatás módszerét Magyarországon.

A nemzetközi kongresszusok állandó résztvevője, számos európai ornitológiai szervezet tiszteletbeli illetve levelező tagja volt.

Schenk Jakab 1898-ban került a Herman Ottó által alapított Magyar Ornithológia Központba, ahol asszisztenseként a megfigyelési hálózat munkatársaitól beérkező adatlapok évi összegzése és feldolgozása volt a feladata. 1905-től az Aquila folyóirat társszerkesztője és a cikkek német nyelvre fordítója, később annak szerkesztője lett.

Vitathatatlan érdeme, hogy 1908-ban a világon harmadik országgént, Magyarországon is megkezdődhetett a dán tudós, Hans Christian Mortensen által 1899-ben megalkotott, tudományos alapokon nyugvó madárgyűrűzési módszer alkalmazása. Mint minden munkában, ebben is fáradhatatlan volt, a szervezési feladatok mellett a terepi munkában is aktívan részt vett, járta az ország jelentős fészkelő területeit és gyűrűzte a madarakat. Egyik legkedvesebb munkaterülete a Kis-Balaton volt, az itteni kócsagállomány megmentésére külföldi támogatókat is szerzett 1922-ben.

Schenk Jakab 1918-ban az akkor már Madártani Intézet titkára, majd 1927-től a kísérletügyi igazgatója, 1936-tól 1943-ig az Intézet főigazgatója volt. A természetvédelmi és kutató munka mellett igen nagy hangsúlyt fektetett a külföldi kapcsolatok bővítésére, a könyvtár és a folyóirat-állomány fejlesztésére. Több mint kétszáz cikket, értekezést, tudományos munkát, valamint ismeretterjesztő cikket írt, legnagyobb részt az Aquila folyóiratban. Összeállította a történelmi Magyarország madarainak névjegyzékét (Fauna Regni Hungariae - Aves), valamint a magyar madártan irodalmi jegyzékét. Később a magyar solymászat történetével is foglalkozott.

Kutatómunkáját – betegsége ellenére – hallatlan energiával végezte, még a háború alatt is. 1944 tavaszán a balatonfüredi Szívkörházban ápolták, majd fiához, Kőszegre került. A város bombázásának napján, 1945. február 22-én szívroham oltotta ki Vönöczky Schenk Jakab életét.

Feleségével, Zábrák Vilmával egy sírban, a kőszegi városi temető A5-ös parcellájának temetőfali sorában nyugszik.

Schenk Jakab 1928-ban készítette el híres térképét a madarak vonulásáról, „Magyarországi madarak vándorútjai” címmel, amely szinte minden iskola falán megtalálható volt oktatási segédletként.

Gémfiókagyűrűzés a Kis-Balatonban.

A Madártani Intézetnek helyt adó Szőlészeti és Ampelológiai Intézet a Debrői (mai Herman Ottó) úton. (fotó: Schenk Jakab 1929. május 26.)

Archív madárgyűrűk (fotó: Lukács Katalin Odett)